

Til kapitel 1

Bestemmelserne i lovforslagets kapitel 1 fastlægger forvaltningslovens anvendelsesområde.

Det tilsvarende spørgsmål vedrørende loven om offentlighed i forvaltningen er behandlet i kapitel IV i Betænkning om offentlighedslovens revision (Nr. 857/1978) (side 79ff.). I indledningen til dette kapitel fremhæves det, at spørgsmålet om at fastlægge lovens anvendelsesområde ikke er særegent for loven om offentlighed i forvaltningen, men melder sig ved udformningen af enhver generel forvaltningslovgivning. Som følge heraf fik udvalgets behandling af denne problemstilling et mere generelt sigte, og det fremhæves i betænkningen side 337, at de principielle synspunkter herpå, der indeholdes i betænkningens kapitel IV, efter udvalgets opfattelse i vidt omfang også vil kunne lægges til grund for udformningen af en kommende forvaltningslov.

Idet der i øvrigt henvises til kapitel IV i offentlighedsudvalgets betænkning, kan det mere generelt anføres, at afgrænsningen af anvendelsesområdet for en almindelig forvaltningslovgivning forudsætter en stillingtagen til, hvilke myndigheders sagsbehandling der skal være omfattet af lovens bestemmelser, og om hvorvidt lovens bestemmelser bør finde anvendelse på alle slags sager, der behandles af de pågældende myndigheder.

For offentlighedslovens vedkommende foreslår udvalget, at denne lov som udgangspunkt skal gælde for alle myndigheder, institutioner m.v., der kan henregnes til den offentlige forvaltning, og for alle slags sager, der behandles af disse myndigheder. Der henvises herved til § 1, stk. 1, i forslaget til lov om offentlighed i forvaltningen med tilhørende bemærkninger. Ifølge denne bestemmelse foreslås det, at loven om offentlighed i forvaltningen skal gælde »for al virksomhed, der udøves af den offentlige forvaltning . . .«.

En helt tilsvarende løsning kan ikke gennemføres, for så vidt angår forvaltningsloven, hvor det er fundet nødvendigt i § 2 at foretage en nærmere regulering af, hvilke sager der bør være omfattet af lovens regler.

Til § 1

Bestemmelserne i § 1 fastlægger, hvilke myndigheders sagsbehandling der skal være undergivet forvaltningslovens regler. I overensstemmelse med offentlighedsudvalgets indstilling i betænkningen side 337 foreslås denne afgrænsning i stk. 1 foretaget på samme måde som i forslaget til lov om of-

fentlighed i forvaltningen. Der kan derfor med hensyn til det nærmere indhold af bestemmelserne henvises til bemærkningerne til § 1 i forslaget til lov om offentlighed i forvaltningen.

På tilsvarende måde som i forslaget til lov om offentlighed i forvaltningen foreslås det i *stk.* 2, at vedkommende minister kan bestemme, at loven helt eller delvis skal gælde for nærmere angivne virksomheder og institutioner. Dette gælder dog kun, såfremt udgifterne ved disses virksomhed overvejende dækkes af statslige midler eller kommunale midler, eller i det omfang de ved lov har fået tillagt beføjelse til at træffe afgørelse på statens eller en kommunes vegne. Vedkommende minister kan herunder fastsætte nærmere regler om opbevaring af dokumenter m.v., jfr. således sidste pkt.

Denne bestemmelse har navnlig til hensigt at sikre, at lovens bestemmelser om parterts aktindsigt ikke gøres illusorisk gennem institutionens vilkårlige kassation af dokumenter. Bestemmelsen tænkes således anvendt i tilfælde, hvor forvaltningslovens regler om aktindsigt, men ikke offentlighedslovens, sættes i kraft for institutionen.

Ledelsen og de ansatte i sådanne selskaber, institutioner m.v. vil normalt ikke være omfattede af de regler i straffeloven og de almindelige regler om disciplinæransvar, der gælder for personer i offentlig tjeneste og hverv, og som i givet fald bl.a. kan sikre, at de forvaltningsprocessuelle regler overholdes i den offentlige forvaltning. Overholdelse af disse regler vil formentlig i et betydeligt omfang kunne sikres gennem fastsættelsen af de vilkår, der skal gælde for sådanne selskaber og institutioners udøvelse af den pågældende virksomhed, eller som betingelse for ydelse af tilskud m.v. til selskabet.

Justitsministeriet finder bl.a. på denne baggrund ikke, at der er fuldt tilstrækkeligt grundlag for på nuværende tidspunkt at gennemføre særlige regler om strafansvar for ledelsens og ansattes eventuelle tilsidesættelse af forvaltningslovens bestemmelser.

Til § 2

Bestemmelserne i forslaget § 2 tager stilling til spørgsmålet om, hvorvidt lovens regler bør finde anvendelse på alle slags sager, der behandles af de myndigheder og institutioner m.v., som efter lovforslagets § 1 omfattes af loven.

Som nævnt i de indledende bemærkninger til lovforslagets kapitel 1 har offentlighedsudvalget foreslået, at loven om offentlighed i forvaltningen som udgangspunkt skal finde anvendelse i forhold